

Opiskelu- ja ammattivaihtoehtoista puhuttaessa kysytään usein kysymyksiä, kuten "mitä haluaisit tehdä isona" tai "mikä sinua kiinnostaa". Jokaisella voi kuitenkin olla kiinnostuksen kohteita melkein rajattomasti. Samoin se, mitä meistä tulee ja mitä me haluamme, muuttuu matkan varrella moneen kertaan: kuvaa itsestä "isona" ei kannata hakata kiveen. Miten sitten voisimme osata tehdä hyviä päätöksiä ja lähteä kulkemaan oikeaan, itselle sopivaan suuntaan?

Arvot ja itsetuntemus kompassina urapoluilla

Arvot valintojen ja motivaation taustalla

Arvot kuvastavat niitä asioita, joita pidämme tärkeinä. Arvot ohjaavat meitä, vaikuttaen valintoihimme ja toimintaamme: omien arvojen mukainen toiminta on motivoivaa. Kun motivaatio kumpuaa sisältämme, on toiminta itsessään palkitsevaa. Arvomme voivat näyttäytyä meille asenteina ja tunne-reaktioina. Kannattaa siis kiinnittää huomio omiin tunteisiin!

Työhönkin liittyy erilaisia arvoja eli asioita, jotka meille ovat työssä tärkeitä ja joista emme valinnan hetkellä luovu. Työn arvot eli ura-ankkurit nivoavat yhteen tarpeemme, motiivimme ja

arvomme ohjaten meitä urapolulla. Voit miettiä, mitkä ura-ankkureista voisivat olla sinulle tärkeimpiä:

Asiantuntijuus, ammatillinen erityisosaaminen: Urakehityksesi on oman erityisosaamisesi syventämistä ja asiantuntijana kehittymistä. Nautit oppimisesta ja siitä, että tunnet oman alasi syvällisesti.

Luovuus, yrittäjäisyys: Haluat luoda uusia toimintatapoja, ideoita tai ajatusmalleja. Et halua toistaa jotain jo ennalta määriteltyä asiaa määrättyllä tavalla. Rutiininomaiset tehtävät eivät sinulle sovi.

VALITSE 3 HENKILÖKOHTAISIN OMINAISUUksiIN / PERSOONAAN LIITTYVÄÄ ASIAA / PIIRRETTÄ, JOTKA KOET VAHVUUTENASI. POHDI, MITEN NE VAIKUTTAVAT MYÖNTEISESTI TAPAASI TOIMIA, TEHDÄ PÄÄTÖKSIÄ, SUHTAUTUA ASIOIHIN JNE. MIETI JOKU KONKREETTINEN ESIMERKKI TILANTEESTA TAI TOIMINNASTA, JOSSA VAHVUUKSISTASI ON OLLUT HYÖTYÄ.

Palvelu ja omistautuminen: Haluat toimia muiden ihmisten ja jonkun itsellesi tärkeän asian hyväksi.

Elämän kokonaistasapaino: Haluat organisoida työuran niin, että se on tasapainossa muun elämän kanssa.

Itsenäisyys, vapaus: Haluat vastata itse omista tekemisistäsi ja toimit parhaiten silloin, kun sinua ei liikaa kontrolloida. Yrittäjyys voisi sopia sinulle.

Johtajuus, vaikuttaminen: Haluat johtaa ihmisiä tai asioita. Päätösten tekeminen on sinulle yleensä helppoa ja haluat päästä vaikuttamaan asioihin.

Turvallisuus: Sinulle tärkeää uralla on vakaus ja jatkuvuus. Haluat, että sovitusta asioista pidetään kiinni. Sopiva työpaikka sinulle olisi vakavarainen yritys tai muu organisaatio, jossa on turvatut työsuhte- ja muut edut.

Haasteellisuus: Sinulle on tyyppillistä hakeutua tilanteisiin, joissa joudut ylit-

tämään itsesi. Hakeudut epämurkavuus-alueelle ja nautit ponnistelusta. Kun työsi alkaa muuttua rutiininomaiseksi, on aika siirtyä uusien haasteiden pariin.

Olemme kaikki yhtä hyviä tyyppejä

Omien vahvuksien tunnistaminen auttaa hakeutumaan sopiviin työtehtäviin. Omalle persoonalle sopiva työ on luonnollisesti mielekästä ja motivoivaa. On tärkeää pitää mielessä se, että työelämässä ei tarvita vain yhdenlaisia tyyppejä. Jotkut työtehtävät voivat edellyttää esimerkiksi kykyä työskennellä itsenäisesti, kun taas joissakin toisen-tyyppisissä tehtävissä vaaditaan tiimityötaitoja. Työnhaussa onnistumiseen ja työssä menestymiseen vaikuttaa se, miten hyvin tunnet itsesi ja osaat itsestäsi kertoa.

Lähes aina työpaikkailmoituksissa on mainittuna sosiaaliset taidot (vuorovaikutustaidot, yhteistyötaidot). Kannattaa miettiä, mikä oma vahvuus on vuorovaikutustilanteisiin liittyen

Kokeile itse,
tee molemmat
testit!

POHDINTAA

Mikä sinulle on elämässä tärkeää? Mihin ja millaiseen tekemiseen haluaisit aikasi käyttää? Mikä tekee sinut onnelliseksi?

(esim. kyky ottaa muut huomioon, sosiaalisuus, kuuntelutaito, avoimuus, empatisuus, luotettavuus, joustavuus). Muista, että sosiaaliset taidot ovat eri asia kuin sosiaalisuus. Sosiaaliset taidot voivat olla hyvät, vaikka ei olisikaan kaikista puheliain tyyppi!

Oman uran suunnitteleminen

On hyvä laatia urasuunnitelma ja pienin askelin toteuttaa asioita jo opiskelun alkumetreiltä lähtien. Omien vahvuksien ja itselle tärkeiden asioiden pohjalta kannattaa miettiä työllistymistavoite. Opiskeluaikalle voi miettiä välitavoitteita, jotka vievät eteenpäin kohti haluttua lopputulosta. Välitavoitteita voivat olla mm. sivuainevalinnat, työharjoittelu ja opinnäytetyö sekä omiin kiinnostuksen kohteisiin liittyvä toiminta vapaa-ajalla. Urasuunnitelma voi olla päässä tai paperilla: tärkeintä on kuitenkin se, että jonkinlainen suunta on selvillä. Uraa voi suunnitella myös uraohjaajan tai muun asiaan perehtyneen henkilön kanssa. Vaikka suunnitelma olisi selvä ja selkeä, voi

KÄYTÄ PIENI HETKI AIKAA JONKUN ONNISTUMISEN KOKEMUKSEN MUISTELEMISEEN. ONNISTUMISEN EI TARVITSE OLLA MIKÄÄN SUUREN SUURI SAAVUTUS: ARKINENKIN, HYVÄÄ MIELTÄ AIHEUTTANUT KOKEMUS RIITTÄÄ. KUN OLET PALAUTTANUT MIELEESI ONNISTUMISEN MUISTELE VIELÄ, MITÄ TEIT JA MIKSI ONNISTUIT. MITEN SIIS OMA TOIMINTASI JOHTI ONNISTUMISEEN. MITÄ TUNTEITA ONNISTUMINEN SINUSSA HERÄTTI?

silti olla hyvä keskustella siitä jonkun kanssa.

Onnistuin!

Olet nyt toivottavasti kylvänyt itseesi ajatuksen siemenen siitä, mikä sinulle on tärkeää. Anna sille ajatukselle ravintoa kasvua ja kukoistusta varten. Tunnistat varmasti myös vahvuuksiasi, omia hyviä puoliasi.

Rohkeutta!

Toivottavasti jaksoit lukea loppuun saakka, koska jätin tärkeimmän asian viimeiseksi: älä koskaan, missään tilanteessa pelkää kokeilla ja tehdä asioita. Jos epäonnistut, opit siitä todennäköisesti enemmän kuin onnistumisesta. Jos et kokeile ja tee asioita, et opi tietämään missä olet hyvä. Vaikka huomioit muut ihmiset, kuuntele aina silti ensin ja eniten itseäsi. Vain sinä voit tietää, mikä sinut tekee elämässä tyytyväiseksi. Oikea suunta selviää vain lähtemällä rohkeasti matkaan.